

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

فصلی، کتب، تراژین مصوبه و مقررات - آگهی های رسمی و قانونی

شماره ۴۳۸۹

شنبه ۱۴ اسفند ماه ۱۳۳۸

سال شانزدهم

شماره مسلسل ۳۸۵

دوره نوزدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۳۸۵

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز ۴ شنبه ۱۴ اسفند ماه ۱۳۳۸

فهرست مطالب:

- ۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل
- ۲- قرائت گزارش کمیسیون بودجه راجع بودجه ۱۳۳۹ کل کشور
- ۳- طرح و تصویب یک فوریت تبصره های غیرمالی بودجه
- ۴- مذاکره در گزارش کمیسیون بودجه راجع بودجه ۱۳۳۹ کل کشور

مجلس يك ساعت و ۵ دقیقه پیش از ظهر برپاست آقای عماد زرتی (نایب رئیس) تشکیل گردید

۱- قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

نایب رئیس - صورت غائبین جلسه قبل قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

- غائبین با اجازه - آقایان محمودی، خلعتبری، کدبوری، کورس، پناهی، فضالی، مرتضی حکمت، بهادری، دککتر اصلان افشار، دکتر عدل، قوام، ابتهاج، سلطانی، مراد بیختر، سراج، حجازی، مهندس شیبانی، اورنگ، اریه، قراقرلو، عباسی، غضنفری، حشمتی، کاکلم شیبانی، سنندجی.

غائبین بی اجازه - آقایان دکتر طاهری، قرشی.

۳- قرائت گزارش کمیسیون بودجه راجع بودجه ۱۳۳۹ کل کشور

نایب رئیس - بطوری که آقایان

نمایندگان محترم اطلاع دارند بودجه سال ۳۹ مطرح است گزارش منبر کمیسیون در جلسه گذشته قرائت شد اینک ماده واحده و تبصره های آن قرائت می شود. (بشرح زیر خوانده شد)

ماده واحده - بودجه سال ۱۳۳۹ کل کشور که از حیث درآمد هم از عمومی و اختصاصی و بنگاهها و شرکتها و سازمان های دولتی در پنج فصل ضمیمه به مبلغ ۱۰۵۸۰۲۴۱۰۲ ریال و از حیث هزینه به مبلغ ۱۰۶۲۶۶۸۲ ریال تصویب و اجازه داده میشود.

الف - وزارت دارائی درآمدهای پیش بینی شده برای سال ۱۳۳۹ منظور در فصل اول را وصول و کلیه حقوق و مزایای قانونی کارمندان و خدمتگزاران جز فوه هزینه های مستغرقه و غیره مستغرقه وزارتخانه ها و ادارات و بنگاه های دولتی و سایر مصارف منظور در فصل دوم را در حدود درآمدهای وصولی

مذکور در فصل اول با رعایت کامل مقررات و مفاد تبصره های منظور در این قانون پرداخت نمایند.

ب - بودجه بنگاهها و شرکتها و سازمانهای دولتی طبق مقررات و قوانین مربوطه بهر کدام قابل اجراء می باشد همچنین آنچه وزارتخانهها و ادارات کل از محل درآمدهای اختصاصی استفاده نمایند تابع مقررات و قوانین مخصوصه درآمدهای مزبور می باشد.

تبصره هائیکه اجرای آن محدود بدوره اول سال مالی ۱۳۳۹ خواهد بود

تبصره ۱ - بودجه تفصیلی سال ۱۳۳۹ وزارتخانهها و ادارات و کلیه مؤسسات دولتی مندرج در فصل دوم در حدود رقم اعتبار مربوط منظور در قانون بودجه طبق ریز ضمیمه قابل اجرا خواهد بود.

بودجه های تفصیلی سازمانهایی که ضمیمه نیست بر اساس اعتبارات مصوب ۱۳۳۸ بشرط اینکه از حدود اعتبار یکه برای وزارتخانهها و یا اداره ضمن بودجه پیشنهادی سال ۱۳۳۹ منظور شده تجاوز نمایند قابل پرداخت خواهد بود سازمان های مزبور موظفند بودجه های تفصیلی خود را منتهی در ظرف یکماه از تاریخ تصویب بودجه وزارت دارائی ارسال دارند.

تأسیس از رسیدگی برای تصویب یک کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی پیشنهاد شود. تبصره ۲ - نقل و انتقال در هر یک از مواد فصول ارقام بودجه های تفصیلی سال ۱۳۳۹ وزارتخانهها و ادارات کل از ماده بماده دیگر باموافقت وزارت دارائی و نقل و انتقال از فصلی بفصل دیگر باموافقت کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی مجاز خواهد بود.

تبصره ۳ - وزارت دارائی اجازه داده میشود هفتاد و پنج میلیون ریال بدهی وزارت پست و تلگراف و تلفن با اداره کل گمرک و یکصد و سه میلیون ریال حقوق و عوارض

گمرکی کالاهای وارده جهت لوازم کشتی آب تهران را از یکطرف بدرآمد گمرک محسوب و از طرف دیگر به هزینه تطبی منظور دارد و همچنین عوارض و حقوق گمرکی کلیه کالاهای خریداری شده وزارت راه و راه آهن را در سال ۱۳۳۹ صدی هفتاد و پنج تخفیف دهد ضمن آن سی و پنج میلیون ریال هزینه مطالعه و خرید اراضی سدلار و تیان را بمشروع کمک بپردازد.

تبصره ۴ - وزارت گمرکات و انحصارات اجازه داده میشود بمنظور تسریع در امر خرید قند و شکر و غله - مواد دخانیه در حدود اعتبارات مصوب سال ۱۳۳۹ از بانک ملی ایران باموافقت وزارت دارائی قرض نموده تا آخر سال ۱۳۳۹ نسبت بواریز آن اصل و فواید آن اقدام نمایند.

تبصره ۵ - در سال ۱۳۳۹ اداره کل آمار عمومی و سازمان خدمات کشوری و بنگاه همراست تابع مقرراتی خواهد بود که در سالهای گذشته بانصوب هیأت وزیران اجرا شده است.

تبصره ۶ - بدولت اجازه داده میشود ساختمان کاخ نیاوران را بوسیله بانک همراست طبق مقررات آن بانک انجام دهد.

تبصره ۷ - ماده اول قانون مصوب بیست و هشتم اسفند ۱۳۳۶ بشرح زیر اصلاحی گردد:

در سال ۱۳۳۹ از کل هوای نفت سهم سازمان برنامه پنجاه و پنج درصد و سهم شرکت ملی نفت ایران ۲۰ میلیون دلار و باقی مانده سهم وزارت دارائی خواهد بود.

تبصره ۸ - وزارت دارائی مجاز است اسناد هزینه دفع آفات نباتی سال ۱۳۳۸ را از محل اعتبار منظور در بودجه سال ۱۳۳۹ کل کشور و یا از صرفه جوئیهای بودجه سال ۱۳۳۸ وزارت کشاورزی به هزینه تقصی منظور دارد.

تبصره ۹ - وزارت دارائی مجاز است پنجاه میلیون ریال بقیه سود سه ام سال ۱۳۳۷ بانک رهنی ایران را بسایر

شود اما هم با اجازه مقام ریاست و آقایان معتمد نمایندگان و هیئت معتمد دولت تدکراتی دارم که عرض می کنم و بوظیفه خودم عمل می کنم البته بودجه معارض است و غیر از خود بودجه که عبارتست از یک سلسله ارقام شاید نظر باینکه بودجه مملکت نمودار و معرف وضع اقتصادی و اجتماعی و همچنین سیاسی مملکت است این فرصت پیدا می شود که در موقع طرح لایحه بودجه نکات مختلف مورد بحث قرار بگیرد به این جهت است که بنده قبلاً به نکات کلی را عرض می کنم و بعداً بفرود بودجه می رسم عرض عرض کنم که بنده از طرف فراکسیون پارلمانی حزب مردم مأموریت دارم که در اینجا مطالبی به عرض رسانم آنچه را که می گویم نظر این حزب است که در اینجا متذکر می بینم و باید این را هم عرض کنم که اگر امروز برای من این فرصت هست که از طرف فراکسیون منتسب به کمی در مجلس صحبت کنم و اگر چنین اتفاقی امر و زاری ما شده است فقط و فقط معلول توجه شخص شاهنشاهی است و اساس حکومت دیمکراسی است (صحیح است) یعنی شخص معظله با وجود سوابق و با وجود خاطرات غیر شریقی که ملت ایران از احزاب از چندین پیش داشت مملکت آنگونه لزوم فعالیت های سیاسی و حزبی و تحکیم مبنای دیمکراسی بنظرشان معجز رسیده که این کمک بزرگ را ملت ایران فرمودند آنچه که مقدور بود کردند از توجه از کمک فکری از آنچه که لازم بود برای این که بتوانیم احزاب متشکل بنده و در مجلس بنام احزاب اقلیت و اکثریت صحبت کنیم. اظهار عقیده کنیم و فعالیت کنیم این توجه که امروز یکی از بهر مباحث است که است که با فعالیت سیاسی حزب مردم مملکت وجود آید و امیدواریم نتیجه ای که منتظره ایشان را تأمین می کند از این فعالیت ها در سالهای بعدی بوجود آید. مسأله اقتصاد و بنظر بنده از لوازم زندگی بگذرد در اجتماع است اگر اجتماعی که اداره می شود در آن اجتماع اقتصاد باشد معظله منظور گردانندگان دستگاه اجتماعی یعنی دولت و مجلس که مرکز و مقلد است تأمین نخواهد شد اگر اقتصاد در خارج باشد برای ما راه نمانی است و اگر در اینجا اقتصاد نباشد برای دولت راه نمانی خواهد بود. اما در اقتصاد اهم از اینکه فردی باشد یا جمعی بنده اقتصاد دارم که باقی همیشه اطراف اقتصاد کننده رعایت فعالیت از اکت در حدود عرف بشود و همچنین از طرف اقتصاد شونده هم از اینکه شخصی باشد یا دولت مسأله توجه به اقتصاد مطلبی است که با وجود اقتصاد خواهد است و موضوع اقتصاد با وجود اقتصاد کننده اما موضوع طرز اقتصاد این مقیده بنده و شاید عده زیادی دیگر مطلبی است که برایش یک

تربیتی اجتماع فائز است یعنی اگر اقتصاد بر زبان نراکت جاری شود شاید اثرش بهتر و همچنین اگر جواب اقتصاد از همان راه داده شود شاید تأثیرش بیشتر و موثر باشد عرض کردم که ما اگر در مملکت اقتصاد می بینیم این نیست که فکر کنیم کار مملکت بد می گردد و فکرمی کنیم که در این مملکت کار نمی شود نه در هر جامعه ای یعنی در بالاترین اجتماعات و مترقی ترین ممالک دنیا و با سرعت ترین ممالکی که رو به پیشرفت هستند اقتصاد وجود دارد این اقتصاد را نباید از دست داد و ارزش و اهمیت فائز است و معتمد است در مملکتی که اقتصاد نمی شود مثل آن نیست که در آن مملکت نکات قابل اقتصاد وجود ندارد بلکه وسائل اقتصاد در آنجا نیست و مملکت موجود است که از اقتصاد حلو گیری میکنند هیچکس فکر نمی کند که اگر در ایران از مملکتی اقتصاد نشد برای اینست که در اینجا هیچ موضوع قابل اقتصادی نیست بلکه اگر اقتصاد شده تصور خواهند کرد که ما نمی توایم اقتصاد کنیم چنانکه این تصور غلط برای مضمی ممالک بطور صحیح هست یعنی مامی دانیم که هستند کشورهای که ۸۰-۹۰ درصد کارهاشان اعم از سیاسی اجتماعی و اقتصادی قابل اقتصاد است ولی در آن سرزمینها جرات اقتصاد نیست این را دنیا فراموش کرده این مطلب توجه دارد بنده سال گذشته اقتصادی کردم این را خودم عرض کنم که عقیده ندارم که آنچه که اقتصاد می کنیم باید بنظر همه بنظر دولت صحیح باشد عقیده هست عقیده خودم است متذکر است اشتباه کنیم ممکن است بعضاً اشتباه کنیم با کمال احتیاط و کمال احتیاط ولی بهر حال اقتصادی صورت میگیرد چندی پیش در روزنامه اطلاعات مقاله ای خواندم این مقاله ترجمه ای بود که از آنکارا برای من فرستاده بودند چاپ گزاشی که یکی از روزهای اسبق فرزندک تر که به چندین پیش آمده بود ایران از وضع حکومت ایران از بارلمان ایران از مسائلی که در این مملکت معارض است کارهایی که میشود نحوه اداره ما برای مملکت خودش گزارشی بعنوان ارمان برده بود و این گزارشی را بارلمان تر که داده بود که گویا این گزارش در روزنامه های ترجمه ای منعکس شده بود و گویا خبر گزارشی روزنامه اطلاعات ترجمه اش را فرستاده بود و بنده دیدم گمان می کنم اگر معظله فکر کنیم ندانیم که ارزش این اقتصاد بدست است که حتی مسائل خارج هم این امضاها توجه میکنند حتی نوع اقتصاد و طرز اقتصادی که درش بکار ده میشود مورد توجهشان است بنده قسمت کوچکی از این مقاله را میخوانم بعد از یک مقدمه مختصر مینویسد که در مجلس ایران دو حزب وجود دارد بنام مملکت و مردم که اکثریت را حزب مملکت است کابرد آن و اکثر اقبال و محبت و در قلمی ایران است و

اقتصاد میکنند در مقدمه عرض کردم هر شرم اینست که دولت توجه بیشتری به مصالح مملکت نکند البته آنطور که بنظر من میرسد اگر این اقتصاد را نسبت به مملکت خودم و نسبت به وضع داخلی خودم می بینم خوب ندارد بلکه مقدمه که کار صحیح باشد گشته شود کار غلط هم گشته شود اما اینها ممالک که ممالک زیادی هستند در آنجا اقتصاد نمی شود و اجازه اقتصاد بنده و این ممالک همین را در مملکت ما وجود داشته که سال پیش گفته آقای رابو مسکو من حرفم که میزان برای این نیست که تو لا اله الا الله ولی الا الله را نگوییم یک جمله را بگویم و بعدش را کنار بگذاریم من اقتضای این را دارم که در مملکت زندگی می کند که اجازه اقتصاد دارم (احسن است) و اگر کدام شخص در ممالک اقتصاد شوری کدام در کشورها شاه بنده می گوید که بگویند کار دولت نسبت به کمال قبل ۵ تا ۶ درصد اضافه شده و توجهی بگرای قیمت ها و تجارت خارجی نشده است و این عدم توجه موجب شکایات زیادی شده است زیر واردات روز بروز با در بر همس صادرات نسبت روز بروز کمتر میشود مقدار ارز مملکت روز بروز صرف اجناس غیر ضروری ولو گس میشود کسر بودجه را از درآمد نفت جبران می کنیم سه سال قبل واردات در حدود ۲ میلیارد ریال بوده در حالی که امسال نسبت به سال قبل صدی بیست اضافه شده است. قوانین مالیاتی بخوبی اجرا میشود و این که خرید اتومبیل آخرین سیستم قفل شده بود برای نخست وزیر یک کادیلاک را رد کرده اند هر روز در خیابانها اتومبیل های جدید دولتی به چشم می خورد مردم باین وضع بانظر خوب نگاه میکنند هزینه زندگی برای ما مأمورین دولت نسبت سال قبل صدی بیست و سی گرانتر شده است آقای دکتر جهان شاهی پس از اشاره بهرمان شاهنشاه را جمع به مائیت مالیاتی مأمورینی که متر از چهار صد تومان حقوق میگیرند متذکر شدند که مالیات بر اراضی کم است و باید در این خصوص فکر حسابی بشود پس از آنقادات فوق بودجه سال ۲۸ جاری با اکثریت قریب با اتفاق از تصویب مجلس شورای ملی گذشت عرض کنم فرض از ذکر این مقاله این بود که اقتصاد تأثیر بنده دارد بلکه اثر خوب دارد خصوصاً در ممالک دیگر و بین افرادی که بهر جنبه و بداند ولی شاید بعضی ها اقتصاد اثر بد داشته باشد اما بهر حال که عرض کردم معتمد که بایستی کنیم که اقتصاد در حدود از اکت باشد و انتظار هم اینست که جواب هم در همین حدود باشد و همچنین معتمد که حرفی که زده میشود هم از اینکه در ظاهر تکرار می کنیم ولو اینکه آنها فراموش کرده اند مملکت این هم آنگه یک مطلب است بدون هیچ تمایزی عرض می کنم چون مملکت

نظر همه آقایان همین است و آن اینست که ملت ایران میدانند که موجودیت و استقلالش بستگی به بودجهت شخص معتمد رضا شاه بهلوی دارد و تردیدی در این نکته هیچکس هم از کوچک و بزرگ نمیتواند بکند (صحیح است) چون مائتاهم زندگیمان بستگی به پادشاه دارد و هیچ فردی هم از کوچک و بزرگ نمیتواند تصور کند که یک ذره از خاکش یک ذره از زندگیش یک ذره از وجودش هست که بستگی به شخص اول مملکت ندارد پارتر فکر سیاست خارجیان اینست که فرض کرده بنده از این مقدمه میگذرم و قبل از اینکه وارد مقدمه بودجه بشوم مطلبی را عرض می کنم و آن راجع به ارقام کلی بودجه است البته میدانید که بودجه ای که نمایندهها در آمد عمومی است ۸۱ میلیارد و ۲۴ میلیون در آمد عمومی است و ۸۱ میلیارد و ۹۰۰ میلیون هزینه البته این ارقام را وقتی با بودجه سال گذشته مقایسه کنیم می بینیم که در حدود ۲۷ یا ۲۸ درصد این بودجه اضافه شده است بنده این بحث را در اینجا ناتمام میگذارم تا موقعش برگردم و این را اضافه می کنم که البته بودجه عمومی دولت یعنی آنچه که مربوط است به سازمانهای که بودجه خاصی دارند این بودجه ها ۱۳ درصد اضافه شده است اینست که از این بحث فعلاً می گذرم تا بعد البته یک ایراد کوچکی بنده باین بودجه دارم که در اینجا لازم می دانم گفته شود آن اینست که بودجه بر سازمانهایی که بودجه و قانون خاص دارند در رسیدگی آنها هم بطرز خاصی می شود در این بودجه نیست ممکن است جواب داده شود چون آنها قانون خاصی دارند ازوم و نیازی بیبوست شدن باین بودجه نیست اصل بودجه شان را هم احتیاج نبوده که بیبوست شود چنانچه در سال های قبل بود ولی از اقدامات صحیح دولت این بوده است که در این دو سال اخیر بودجه سایر سازمانها را ضمیمه کرده که ما توانیم بگوئیم ۸۱ میلیارد بودجه ماست و حق بود که ما بودجه سایر سازمانها را هم داشتیم باین جهت اگر من عرض کنم مثلاً ماده ۱۰ که مربوط است به بلان خرج اینقدر رقم در بودجه عمومی جا گرفته است نمی توانم بگویم این ماده در بقیه بودجهها یعنی بودجه سازمان های دیگر که می آید و در حدود ۶۰ درصد بودجه را تشکیل می دهد چقدر است بنابراین معاصره ای که مامی توانیم از جهت یک بحث کلی بکنیم ناقص است در صورتی که اگر ما بخواهیم حساب کنیم چقدر خرج راه سازی و چقدر خرج ساختن نوبلر سنل می کنیم این مطالبه محدود است بودجه عمومی که رقم کلیش وزیر اطلاعات هست بنده معتقد بودم این وزیر ضمیمه می شده البته یک ایراد اساسی و اصولی باین بودجه مثل سایر بودجه مملکت

استفاده از این آریبون را برای خودم مشروع بدانم البته اخلاقاً و الا این حق همیشه مشروع است امروز مطالبه زاناحدی که مقدرم هست بعرض میرسانم و از حوصله آقایان منتشکر مخصوصاً بودجه هایک تأثیر اقتصادی در مملکت میکند بنده خیلی خلاصه عرض می کنم چون اینجا مطلبین زیاد هستند خود اعضاء هیات دولت هم مطالعه همه شان خوانند و همه شان تحصیل کرده هستند و خوب میدانند که اولین و مهمترین قسمت قابل بودجه اثر اقتصادی آن در شئون مختلف مملکت است نه فقط تحصیل یک ساله در آموک سلسله خرج است بلکه تأثیر این است که این بودجه چه نتیجه ای ببار می آورد از نظر تولید کشاورزی از نظر تجارت خارجی و سایر مسائلی که هست همه بر میگردد در بودجه دوم روی مسائل اجتماعی مملکت است که اگر بنده بچشمی می بینم راجع بودجه بعضی از نظر همین مطلب است که تأثیر حقیقی که در مسائل اقتصادی دارد فقط از نظر یک سلسله ارقام باین منظور بنده صحبت راجع ببقدمه بودجه شروع می کنم اولاً مسأله بازرگانی خارجی اگر آقایان بخواهند بدانند در سال گذشته بنده تذکر می دادم و گفتم در مقدمه بودجه نوشته شده است که بازرگانی خارجی ما چنین وضعی دارد و توضیح مختصری داده شده بود و ایراد دومی که در مقدمه داشتیم نسبت به مسأله قیمت ها بود که خیلی سطحی از روی آن گذشته بودند اما مسأله بهر همان تذکرات موضوع خیلی خیلی بیشتر مورد توجهی قرار گرفته و از این جهت باید این موضوع را عرض کرده باشم بهر از مسائل بازرگانی نسبت سطحی عبور شده و راجع به مسأله قیمت ها با اشاره ای نشده در موضوع بازرگانی خارجی عرض کنم که مقدمه بودجه گویا اینک ظاهر آ چیز مهمی نیست ولی مهمترین مسأله ای هست که یک دولتی گزارش کار خودش را در مدت سال گذشته میدهد و نمونه زندگی خودش را در سال آینده برای مرجعی که گزارش می دهد میخواند و روشن کند آقایان میدانند که در امریکا بودجه قانونی رئیس جمهور یک گزارش از وضع اقتصادی خودش در هر سال بکنگر میبدهد و در این گزارش که تقریباً یک نوع مقدمه بودجه است مسائل اینقدر دقیق و روشن میزنوشته می شود و حتی در جاهی که نقطه ضعفی هست آنرا هم تذکر می دهد و از گذر راه علاج میخواند بنا بر این اگر فرض کنیم که مقدمه بودجه گزارش است از کارهای مملکتی آنوقت می بینیم که این گزارش ناچه حد ناقص است و معنایی که ما میخوانیم میرساند در مورد بازرگانی خارجی اینجا زیاد صحبت شده و مسائلی را گفته اند که از تکرار خودداری می کنیم در هر مرتبه اینست که ما واردانمان

زیاد است و صادراتمان کم است و نتیجه اینکه یک شکاف بزرگی بین مسأله صادرات و واردات پیدا شده و در نتیجه اشکالی در پرداخت های خارجی ما بوجود آمده (آقایان امسال نسبت به سال گذشته صادرات هم زیاد شده) آقای فلیکس آقایان شما آدم واردی هستید و می دانید که هنوز آمار امسال منتشر نشده مگر اینکه چنانچه مالی به شم تجارتی خودتان مراجعه کردید (وزیر دارائی منتشر شده) یک آمار گمراهی داریم یک آمار بانک ملی که این دو باهم اختلاف هائی دارند بنده معتقدم که صادرات ما زیاد میشود و سال پیش هم که صادرات ما زیاد شده ولی مسأله در اینجا است که صادرات به نسبت ۴ و ۵ و ۶ درصد زیاد میشود و واردات به اضافه واردات جای کمال توجه است البته نسبت عمده این واردات برای ما ضرورت دارد و غیر قابل انصراف است و این چیز هائی است که مورد مصرف عموم است و چنانچه در تقییش اقتصادی بشود موجب بالا رفتن قیمت است ولی یک مقدار هست که مورد مصرف عموم نیست و نسبت بآن باید توجه بشود اما راجع به صادرات که چرا زیاد نیست این را نباید اشتباه کنیم و باید این را عرض کنم که لازمه داشتن صادرات معتمدی داده شده بود و ایراد دومی که در مقدمه داشتیم نسبت به مسأله قیمت ها بود که خیلی سطحی از روی آن گذشته بودند اما مسأله بهر همان تذکرات موضوع خیلی خیلی بیشتر مورد توجهی قرار گرفته و از این جهت باید این موضوع را عرض کرده باشم بهر از مسائل بازرگانی نسبت سطحی عبور شده و راجع به مسأله قیمت ها با اشاره ای نشده در موضوع بازرگانی خارجی عرض کنم که مقدمه بودجه گویا اینک ظاهر آ چیز مهمی نیست ولی مهمترین مسأله ای هست که یک دولتی گزارش کار خودش را در مدت سال گذشته میدهد و نمونه زندگی خودش را در سال آینده برای مرجعی که گزارش می دهد میخواند و روشن کند آقایان میدانند که در امریکا بودجه قانونی رئیس جمهور یک گزارش از وضع اقتصادی خودش در هر سال بکنگر میبدهد و در این گزارش که تقریباً یک نوع مقدمه بودجه است مسائل اینقدر دقیق و روشن میزنوشته می شود و حتی در جاهی که نقطه ضعفی هست آنرا هم تذکر می دهد و از گذر راه علاج میخواند بنا بر این اگر فرض کنیم که مقدمه بودجه گزارش است از کارهای مملکتی آنوقت می بینیم که این گزارش ناچه حد ناقص است و معنایی که ما میخوانیم میرساند در مورد بازرگانی خارجی اینجا زیاد صحبت شده و مسائلی را گفته اند که از تکرار خودداری می کنیم در هر مرتبه اینست که ما واردانمان

وقتی می‌رسیم باین مسأله آنوقت متوجه می‌شویم که موضوع قیمت اساسی مسائل اقتصادی يك مملکت را بوجود می‌آورد یعنی اگر شما قیمتی در مملکت داشته باشید نتوانید با این قیمت جنس صادر کنید یعنی جنس شما بقیه ارزان تمام نشود آنوقت نمی‌توانید صادرات را اضافه کنید در مورد قیمت‌ها آقایان توجه دارید که در مقدمه لایحه بودجه سال گذشته نوبت داده شده بود که ترقیاتی اتخاذ خواهد شد تا در مسئله قیمت‌ها توجه بیشتری شود امسال این مطالب هم از مقدمه بودجه افتاده شاید مورد توجه قرار نگرفته و شاید فراموش شده باشد در این باب بحث زیادی ندارم یعنی تقریباً بحث ندارم فقط علت عدم ذکر مطالب دلیلش را طالب هستیم بفهم خود بحث زیادی در باره مسئله قیمت‌ها ندارم ولی يك مطلب هست بدون تردید و آن اینست که در مملکتی که از بی‌کاری‌های گذشته روبرو بوده کاسته می‌شود نزدیک به اشتغال کامل می‌رسد در مملکتی که برای انجام بعضی کارها پول خرج می‌شود در مملکتی که به علت وضع اقتصادی بانکهای مفیدی وجود آمده و می‌آید و همان وسیله وسایل دیگر موجب جریان همان پولها میشود نمیتوان انتظار داشت در هیچ جای دنیا که قیمت‌ها ثابت باشد این را بنده بگویم ولی مسأله قیمت‌ها همیشه میباشد با توجه به بعضی برنامه‌ها باشد یعنی ممکن است يك برنامه‌ای اجرا شود و ۲ درصد قیمت بالا برود و يك برنامه دیگر اجرا شود و يك درصد بالا برود و صحبت در اینجاست که از چه طریق هزینه این برنامه‌ها تحصیل شده و به چه طریق خرج شده این مسأله مهمی است که دولت‌ها نهایت توجه را دارند و این را می‌دانند که به علت وجود بانکهای متعدد و اعتبارات تقریباً نا محدود کمک بزرگ به اقتصادیات مملکت می‌شود ولی این مسأله اعتبار بانکها از نظر مسأله عمومی مملکت بجای خودش قابل گمان توجه است بنده خوشتریم که دولت اخیر لایحه تفکیک بانک ملی را به مجلس تقدیم کرد این را باید عرض کنم که خود بنده در اوایل این دوره در زمان دولت آقای هلاه از آقای وزیر دارایی وقت خواهش کردم و ایشان هم تمهید کردند در صورت جلسه که بسبب آن لایحه تفکیک بانک را در ظرف ۶ ماه بیاورند متأسفانه شاید در نتیجه لزوم مطالعه بیشتر این کار بطول انجامید و بالاخره آمد به مجلس این لایحه از جهات مختلف قابل گمان توجه است از نظر وضع پول مملکت و بعد از نظر بانکهای خصوصی یعنی میبایستی ماکاری بکنیم که هم در کنترل اعتبارات و آنچه که بانک در اقتصاد مملکت مؤثر است يك شرکت هائی داشته باشیم

و وقتی می‌رسیم باین مسأله آنوقت متوجه می‌شویم که موضوع قیمت اساسی مسائل اقتصادی يك مملکت را بوجود می‌آورد یعنی اگر شما قیمتی در مملکت داشته باشید نتوانید با این قیمت جنس صادر کنید یعنی جنس شما بقیه ارزان تمام نشود آنوقت نمی‌توانید صادرات را اضافه کنید در مورد قیمت‌ها آقایان توجه دارید که در مقدمه لایحه بودجه سال گذشته نوبت داده شده بود که ترقیاتی اتخاذ خواهد شد تا در مسئله قیمت‌ها توجه بیشتری شود امسال این مطالب هم از مقدمه بودجه افتاده شاید مورد توجه قرار نگرفته و شاید فراموش شده باشد در این باب بحث زیادی ندارم یعنی تقریباً بحث ندارم فقط علت عدم ذکر مطالب دلیلش را طالب هستیم بفهم خود بحث زیادی در باره مسئله قیمت‌ها ندارم ولی يك مطلب هست بدون تردید و آن اینست که در مملکتی که از بی‌کاری‌های گذشته روبرو بوده کاسته می‌شود نزدیک به اشتغال کامل می‌رسد در مملکتی که برای انجام بعضی کارها پول خرج می‌شود در مملکتی که به علت وضع اقتصادی بانکهای مفیدی وجود آمده و می‌آید و همان وسیله وسایل دیگر موجب جریان همان پولها میشود نمیتوان انتظار داشت در هیچ جای دنیا که قیمت‌ها ثابت باشد این را بنده بگویم ولی مسأله قیمت‌ها همیشه میباشد با توجه به بعضی برنامه‌ها باشد یعنی ممکن است يك برنامه‌ای اجرا شود و ۲ درصد قیمت بالا برود و يك برنامه دیگر اجرا شود و يك درصد بالا برود و صحبت در اینجاست که از چه طریق هزینه این برنامه‌ها تحصیل شده و به چه طریق خرج شده این مسأله مهمی است که دولت‌ها نهایت توجه را دارند و این را می‌دانند که به علت وجود بانکهای متعدد و اعتبارات تقریباً نا محدود کمک بزرگ به اقتصادیات مملکت می‌شود ولی این مسأله اعتبار بانکها از نظر مسأله عمومی مملکت بجای خودش قابل گمان توجه است بنده خوشتریم که دولت اخیر لایحه تفکیک بانک ملی را به مجلس تقدیم کرد این را باید عرض کنم که خود بنده در اوایل این دوره در زمان دولت آقای هلاه از آقای وزیر دارایی وقت خواهش کردم و ایشان هم تمهید کردند در صورت جلسه که بسبب آن لایحه تفکیک بانک را در ظرف ۶ ماه بیاورند متأسفانه شاید در نتیجه لزوم مطالعه بیشتر این کار بطول انجامید و بالاخره آمد به مجلس این لایحه از جهات مختلف قابل گمان توجه است از نظر وضع پول مملکت و بعد از نظر بانکهای خصوصی یعنی میبایستی ماکاری بکنیم که هم در کنترل اعتبارات و آنچه که بانک در اقتصاد مملکت مؤثر است يك شرکت هائی داشته باشیم

و وقتی می‌رسیم باین مسأله آنوقت متوجه می‌شویم که موضوع قیمت اساسی مسائل اقتصادی يك مملکت را بوجود می‌آورد یعنی اگر شما قیمتی در مملکت داشته باشید نتوانید با این قیمت جنس صادر کنید یعنی جنس شما بقیه ارزان تمام نشود آنوقت نمی‌توانید صادرات را اضافه کنید در مورد قیمت‌ها آقایان توجه دارید که در مقدمه لایحه بودجه سال گذشته نوبت داده شده بود که ترقیاتی اتخاذ خواهد شد تا در مسئله قیمت‌ها توجه بیشتری شود امسال این مطالب هم از مقدمه بودجه افتاده شاید مورد توجه قرار نگرفته و شاید فراموش شده باشد در این باب بحث زیادی ندارم یعنی تقریباً بحث ندارم فقط علت عدم ذکر مطالب دلیلش را طالب هستیم بفهم خود بحث زیادی در باره مسئله قیمت‌ها ندارم ولی يك مطلب هست بدون تردید و آن اینست که در مملکتی که از بی‌کاری‌های گذشته روبرو بوده کاسته می‌شود نزدیک به اشتغال کامل می‌رسد در مملکتی که برای انجام بعضی کارها پول خرج می‌شود در مملکتی که به علت وضع اقتصادی بانکهای مفیدی وجود آمده و می‌آید و همان وسیله وسایل دیگر موجب جریان همان پولها میشود نمیتوان انتظار داشت در هیچ جای دنیا که قیمت‌ها ثابت باشد این را بنده بگویم ولی مسأله قیمت‌ها همیشه میباشد با توجه به بعضی برنامه‌ها باشد یعنی ممکن است يك برنامه‌ای اجرا شود و ۲ درصد قیمت بالا برود و يك برنامه دیگر اجرا شود و يك درصد بالا برود و صحبت در اینجاست که از چه طریق هزینه این برنامه‌ها تحصیل شده و به چه طریق خرج شده این مسأله مهمی است که دولت‌ها نهایت توجه را دارند و این را می‌دانند که به علت وجود بانکهای متعدد و اعتبارات تقریباً نا محدود کمک بزرگ به اقتصادیات مملکت می‌شود ولی این مسأله اعتبار بانکها از نظر مسأله عمومی مملکت بجای خودش قابل گمان توجه است بنده خوشتریم که دولت اخیر لایحه تفکیک بانک ملی را به مجلس تقدیم کرد این را باید عرض کنم که خود بنده در اوایل این دوره در زمان دولت آقای هلاه از آقای وزیر دارایی وقت خواهش کردم و ایشان هم تمهید کردند در صورت جلسه که بسبب آن لایحه تفکیک بانک را در ظرف ۶ ماه بیاورند متأسفانه شاید در نتیجه لزوم مطالعه بیشتر این کار بطول انجامید و بالاخره آمد به مجلس این لایحه از جهات مختلف قابل گمان توجه است از نظر وضع پول مملکت و بعد از نظر بانکهای خصوصی یعنی میبایستی ماکاری بکنیم که هم در کنترل اعتبارات و آنچه که بانک در اقتصاد مملکت مؤثر است يك شرکت هائی داشته باشیم

فروض خارجی یکی از مسائل مهم این مملکت است و شاید نسبت به آن توجه و ملاحظه صحبت‌هایی میشود بنده لازم میدانم اینجا يك تذکری بدهم و آن اینست که اگر این قروض به صرف کارهای مفید برسد خیلی مفید است و الاخر اما غیر از این تذکر کلی يك مطلبی را لازم میدانم عرض آقایان برسانم و آن اینست که اولاً ما باید از قرضهای کوتاه مدت خود داری کنیم این اشتباه در سالهای پیش تاحدی صورت گرفته و مقدماتی قرضهای کوتاه مدت و اعتبارهای کوتاه مدت تحصیل شده که در نتیجه پرداخت اقساط این قروض و این تعهدات در سال جاری و سال ۳۹ و سال ۴۰ چهل خیلی سنگین شده است یعنی شما امسال در حدود ۶۰ میلیون و پانصد هزار دلار تعهد پرداخت دارید و پرداختید و باید هم پرداختید و الا لایحه‌ای بعینیت اعتبار این مدت وارد می‌شود در سال ۳۹ شصت میلیون دلار و سال ۴۰ چهل میلیون دلار و اینها در مجموع یعنی شما می‌بینید قیمتی را که دولت برای ارز همین کرده است میتوانی بدهمان قیمت ارز را در بازار تهیه کنید عاقل نیست که در حدود امکان وسیله دارید در مقدمه بودجه قسمتی که به آن توجه شده موضوع اضافه وصولی است در مورد این اضافه وصولی‌ها که کلاً یعنی روی همه رفته مورد تصدیق بنده است ولی نسبت بجز موضوع وارداتی که تشکیل میدهد عرضی دارم که عرض میکنم آقایان میدانید که بودجه سال جاری اجرا شد و با وجود کسری که داشت اجرا شد و این کسری تأمین شد اما از چه طریق چه جور تأمین شده مراجعه میکنیم بارقام می‌بینیم چه پیش بینی هائی تعقیق پذیرفت و چه پیش بینی هائی صحیح در نیامد و چرا بعضی وصولی‌ها زیاد بود و چرا بعضی‌ها کم بنده يك صورتی دارم از وصولی‌های ده ماهه دولت در سال سی و هشت صورت این ماه آخرش را ندارم شاید منتشر شده باشد شاید منتشر نشده باشد شاید تهیه شده باشد و از روی ده ماهه متولاً پیش بینی يك ساله می‌شود و ببینیم در این صورت وصولی چه ارقامی زیاد و چه ارقامی کم بود يك رقم مالیات بر املاک مزروعی است بنده بهتر است چون نوشته شده است میخوانم و الا منظور خاصی ندارم رقم مالیات املاک مزروعی در بودجه سال جاری پیش بینی شده بود ۲۲۰ میلیون ریال، ۲۲۰ میلیون تومان، ده ماهه اول امسال ۱۷۰ میلیون ریال وصول کرده‌اند که بر اساس این حساب دوازده ماهه‌اش را باید در حدود ۲۰۰ میلیون پیش بینی کرد ملاحظه کنید ۱۰۰ میلیون ریال که رقم ناچیزی است کسری دارم البته تراجم به مالیات املاک مزروعی اینجا زیاد بحث شده که مالیات املاک مزروعی پرداخت نمی‌شود وصول نمی‌شود و بنده در وقتش يك مقایسه‌ای میکنم که آقایان توجه بفرمائید چقدر ما از این بابت عقب هستیم دوم از مالیات هائی که کم وصول شده مالیات بر ارث است البته نمی‌شود پیش بینی کرد که کسی میدهد و چه جور آدمی میدهد مالیات بر ارث ۸۰ میلیون ریال پیش بینی شده بود

فروض خارجی یکی از مسائل مهم این مملکت است و شاید نسبت به آن توجه و ملاحظه صحبت‌هایی میشود بنده لازم میدانم اینجا يك تذکری بدهم و آن اینست که اگر این قروض به صرف کارهای مفید برسد خیلی مفید است و الاخر اما غیر از این تذکر کلی يك مطلبی را لازم میدانم عرض آقایان برسانم و آن اینست که اولاً ما باید از قرضهای کوتاه مدت خود داری کنیم این اشتباه در سالهای پیش تاحدی صورت گرفته و مقدماتی قرضهای کوتاه مدت تحصیل شده که در نتیجه پرداخت اقساط این قروض و این تعهدات در سال جاری و سال ۳۹ و سال ۴۰ چهل خیلی سنگین شده است یعنی شما امسال در حدود ۶۰ میلیون و پانصد هزار دلار تعهد پرداخت دارید و پرداختید و باید هم پرداختید و الا لایحه‌ای بعینیت اعتبار این مدت وارد می‌شود در سال ۳۹ شصت میلیون دلار و سال ۴۰ چهل میلیون دلار و اینها در مجموع یعنی شما می‌بینید قیمتی را که دولت برای ارز همین کرده است میتوانی بدهمان قیمت ارز را در بازار تهیه کنید عاقل نیست که در حدود امکان وسیله دارید در مقدمه بودجه قسمتی که به آن توجه شده موضوع اضافه وصولی است در مورد این اضافه وصولی‌ها که کلاً یعنی روی همه رفته مورد تصدیق بنده است ولی نسبت بجز موضوع وارداتی که تشکیل میدهد عرضی دارم که عرض میکنم آقایان میدانید که بودجه سال جاری اجرا شد و با وجود کسری که داشت اجرا شد و این کسری تأمین شد اما از چه طریق چه جور تأمین شده مراجعه میکنیم بارقام می‌بینیم چه پیش بینی هائی تعقیق پذیرفت و چه پیش بینی هائی صحیح در نیامد و چرا بعضی وصولی‌ها زیاد بود و چرا بعضی‌ها کم بنده يك صورتی دارم از وصولی‌های ده ماهه دولت در سال سی و هشت صورت این ماه آخرش را ندارم شاید منتشر شده باشد شاید منتشر نشده باشد شاید تهیه شده باشد و از روی ده ماهه متولاً پیش بینی يك ساله می‌شود و ببینیم در این صورت وصولی چه ارقامی زیاد و چه ارقامی کم بود يك رقم مالیات بر املاک مزروعی است بنده بهتر است چون نوشته شده است میخوانم و الا منظور خاصی ندارم رقم مالیات املاک مزروعی در بودجه سال جاری پیش بینی شده بود ۲۲۰ میلیون ریال، ۲۲۰ میلیون تومان، ده ماهه اول امسال ۱۷۰ میلیون ریال وصول کرده‌اند که بر اساس این حساب دوازده ماهه‌اش را باید در حدود ۲۰۰ میلیون پیش بینی کرد ملاحظه کنید ۱۰۰ میلیون ریال که رقم ناچیزی است کسری دارم البته تراجم به مالیات املاک مزروعی اینجا زیاد بحث شده که مالیات املاک مزروعی پرداخت نمی‌شود وصول نمی‌شود و بنده در وقتش يك مقایسه‌ای میکنم که آقایان توجه بفرمائید چقدر ما از این بابت عقب هستیم دوم از مالیات هائی که کم وصول شده مالیات بر ارث است البته نمی‌شود پیش بینی کرد که کسی میدهد و چه جور آدمی میدهد مالیات بر ارث ۸۰ میلیون ریال پیش بینی شده بود

فروض خارجی یکی از مسائل مهم این مملکت است و شاید نسبت به آن توجه و ملاحظه صحبت‌هایی میشود بنده لازم میدانم اینجا يك تذکری بدهم و آن اینست که اگر این قروض به صرف کارهای مفید برسد خیلی مفید است و الاخر اما غیر از این تذکر کلی يك مطلبی را لازم میدانم عرض آقایان برسانم و آن اینست که اولاً ما باید از قرضهای کوتاه مدت خود داری کنیم این اشتباه در سالهای پیش تاحدی صورت گرفته و مقدماتی قرضهای کوتاه مدت تحصیل شده که در نتیجه پرداخت اقساط این قروض و این تعهدات در سال جاری و سال ۳۹ و سال ۴۰ چهل خیلی سنگین شده است یعنی شما امسال در حدود ۶۰ میلیون و پانصد هزار دلار تعهد پرداخت دارید و پرداختید و باید هم پرداختید و الا لایحه‌ای بعینیت اعتبار این مدت وارد می‌شود در سال ۳۹ شصت میلیون دلار و سال ۴۰ چهل میلیون دلار و اینها در مجموع یعنی شما می‌بینید قیمتی را که دولت برای ارز همین کرده است میتوانی بدهمان قیمت ارز را در بازار تهیه کنید عاقل نیست که در حدود امکان وسیله دارید در مقدمه بودجه قسمتی که به آن توجه شده موضوع اضافه وصولی است در مورد این اضافه وصولی‌ها که کلاً یعنی روی همه رفته مورد تصدیق بنده است ولی نسبت بجز موضوع وارداتی که تشکیل میدهد عرضی دارم که عرض میکنم آقایان میدانید که بودجه سال جاری اجرا شد و با وجود کسری که داشت اجرا شد و این کسری تأمین شد اما از چه طریق چه جور تأمین شده مراجعه میکنیم بارقام می‌بینیم چه پیش بینی هائی تعقیق پذیرفت و چه پیش بینی هائی صحیح در نیامد و چرا بعضی وصولی‌ها زیاد بود و چرا بعضی‌ها کم بنده يك صورتی دارم از وصولی‌های ده ماهه دولت در سال سی و هشت صورت این ماه آخرش را ندارم شاید منتشر شده باشد شاید منتشر نشده باشد شاید تهیه شده باشد و از روی ده ماهه متولاً پیش بینی يك ساله می‌شود و ببینیم در این صورت وصولی چه ارقامی زیاد و چه ارقامی کم بود يك رقم مالیات بر املاک مزروعی است بنده بهتر است چون نوشته شده است میخوانم و الا منظور خاصی ندارم رقم مالیات املاک مزروعی در بودجه سال جاری پیش بینی شده بود ۲۲۰ میلیون ریال، ۲۲۰ میلیون تومان، ده ماهه اول امسال ۱۷۰ میلیون ریال وصول کرده‌اند که بر اساس این حساب دوازده ماهه‌اش را باید در حدود ۲۰۰ میلیون پیش بینی کرد ملاحظه کنید ۱۰۰ میلیون ریال که رقم ناچیزی است کسری دارم البته تراجم به مالیات املاک مزروعی اینجا زیاد بحث شده که مالیات املاک مزروعی پرداخت نمی‌شود وصول نمی‌شود و بنده در وقتش يك مقایسه‌ای میکنم که آقایان توجه بفرمائید چقدر ما از این بابت عقب هستیم دوم از مالیات هائی که کم وصول شده مالیات بر ارث است البته نمی‌شود پیش بینی کرد که کسی میدهد و چه جور آدمی میدهد مالیات بر ارث ۸۰ میلیون ریال پیش بینی شده بود

مثلاً شما ممکن است بر اساس اعتمادی که به دستگاه وصول یعنی وزارت دارائی دارید شما وزیر فرهنگ آقای پرفسور چه شید اعلام مثلاً فرض کنید (پرفسور چه شید اعلام - نه قربان) ۱۰۰ میلیون (پرفسور چه شید اعلام) نه برای خودتان درست کنید اگر این پول وصول نشود این برنامه برای آنکار بهم می خورد امیدوارم که این شوشی بنده موجب نشود که آقایان صحبت بنده را قطع فرمایند (پرفسور چه شید اعلام - امیدوارم که آقایان و اوقاتشان از بنده نفع نشود بنده داوطلب نیستم) بهر حال یک حرفه در بودجه سال گذشته پیش بینی شد که بنده اصولاً با آن مالیات مخالف بودم کارندارم ولی پیش بینی آنچه که از طرف دستگاه وصول اظهار می شد بیش از آنچه بود که بنده پیش بینی کردم و بیش از آنچه بود که امسال وصول شد و آن مالیات صدی سه بود آقایان من دانید که برای این مالیات در حدود ۵۰ میلیون تومان یا کمتر پیش بینی وصول شده بود و بر اساس این مبلغ وزارتخانه های فرهنگ و بهداری بنسبت ۲ و یک هزینه های مجبور بودند برای خودشان تنظیم کنند ولی اجرای این برنامه ها و کول بود باین مبلغ که از این راه وصول شود چون اعتبار آن بکارهای اختصاصی مربوط می شد و بخرج اختصاصی می رفت ولی بنده بطوریکه اطلاع دارم این وصولی در امسال از ۳۰ درصد کمتر است و دلیل بارزش هم اینست که در بودجه امسال فقط ۲۰ میلیون تومان برای فرهنگ و ۱۰ میلیون تومان برای بهداری تعیین شده است یعنی متوجه شدم که از قلم تصویری سال گذشته در این مورد عملی نیست و بودجه امسال را با واقعیت در این مورد تطبیق کردند یعنی بر اساس سال جاری و ۳۰ میلیون تومان پیش بینی کردند اینست که بنظر بنده در پیش بینی این ارقام باید توجه بیشتری شود سال گذشته هم بنده این موضوع را گفتم که این پیش بینی دولت صحیح نیست و این رقم را پیش بینی نمیشود کرد البته مالیات باید برای اجرای بودجه وصول شود محل های مختلفی وجود دارد که برنامه های دولت باید به آن متوسل شد اما صحیح ترین مالیات از نظر اجتماعی البته مالیات مستقیم است و مالیات بردر آمد یعنی اگر شما از این راه وارد شوید خواه نا خواه مجبور می شوید که از راه های غیر اجتماعی تری یعنی غیر منصفانه تر وارد بشوید البته این راه هم باید گفت که در هیچ اجتماع مالیات مستقیم و مالیات بر درآمد مغایر دولتی را گویای نمی کند خیلی راه های دیگری هست ولی بهر حال بکار مهم اینست که باید نسبت این مالیات با سایر درآمدها مورد توجه قرار بگیرد ما نسبت مالیات بردر آمد همان نسبت بودجه مان غلبی کم

است یعنی امسال هم منظور که عرض کردم رقمش درست یادم نیست گویا ۳۶ میلیون تومان است و حال آنکه بودجه کل ۸۰ میلیارد ریال و بلکه ۸۲ میلیارد و خورده ای است با حساب بنده و با حساب بودجه ای که از کمیسیون آمده ۸۱ میلیارد و خورده ای اگر آقایان اجازه فرمایند بنده خود مالیات با بودجه مملکت مقایسه میکنم فرض کنید در یک مملکت دیگر بگذارید که یک بودجه ای دارند این بودجه شان را چکار می کنند هم جا که بگذارند دستکاهای مختلف ندارند یک بودجه ای دارند و یک درآمدی نسبت میکنند میگویند ممالیات مستقیم مانسبت بودجه مان اینست این ۳۶۰ میلیون تومان نسبت به ۸۱ میلیارد تومان بودجه کل را آقایان ملاحظه کنید که قدر پائین است پس ما باید برویم دنبال وصول مالیات مستقیم اولاً از نظر عدالت اجتماعی و ثانیاً از نظر راه سالم تحصیل پول برای مخارج آن و رسیدن باین هدف بنظر من ممکن نیست مگر با اعتماد مؤدی دستگاه دولت شما هیچ قیمتی نمیتوانید مالیات مستقیم وصول کنید مگر اینکه مؤدی بداند پولی که میدهد اولاً زیاد نمی داند یعنی زیادی ازش مطالبه نمی کنند و ثانیاً در راهی خرج میشود که نقض کم یا بیش به این مؤدی برمی گردد ممکن است برای دفاع از مملکت باشد ممکن است برای فرهنگ باشد ممکن است برای بهداری باشد ولی بهر حال این مؤدی که مالیات می دهد اگر برای دفاع از مملکت باشد از این استفاده را می کند که صورت پیدا می کند پولی می دهد برای ارتش که این را در مقابل یک خمار احتمالی حفظ کند اگر برای فرهنگ میدهد برای اینست که بهر حال برود درس بخواند پس باید این مؤدی این اعتماد را پیدا کند اعتماد در چه جور می شود پیدا کرد عرض کردم از طریق اینکه بدانند آنچه را که از او مطالبه می کنند همان است که باید بدهد دوم این که بدانند پول را که می دهند بنصف صحیح می رسد ولی دستگاه وزارت دارائی متأسفانه دستگاه خوبی نیست و از نظر مطالبه حق دولت درست عمل نمی کند بعضی وقتها از حق صرف نظر می کند و بعضی وقتها بناحق مطالبه می کند و از غیر مودی وانی میگیرد باز باید اینجانب تصدیق کنیم که در هیچ جودی است یعنی فرق کرده با سال ۷۰ سال خوبتر از این باشد و امیدوارم تصادیری اتخاذ شود که باین نتیجه برسیم ولی بعد از تحصیل این نوع درآمد برای دولت در اینجا می خواهم عرض کنم که آقایان اگر هر ساله نمایان در اجتماع خرج کنید برای اجرای برنامه های آن اگر وسایلی در

مملکت پیدا نشود که سرمت چریان پول را زیاد کند اهم از مراکز مربوط به اعتبارات مربوط هرگز نمی توانید احاطه داشته باشید و آنچه که مربوط بکل مسائل اقتصادی است کنترل کنید مگر اینکه پول های که از این باب می خواهید اینجا خرج کنید از راه سالم تحصیل کنید سال ترین راه این است پولی که وارد اجتماع میشود از همان اجتماع پس گرفته شود یعنی این پول نه اندر اجتماع بی جهت دست بدست بگردد و منتقل شود بنده یک چیزی عرض کنم اینجا که آن مربوط است بقرضه ملی و بودجه آمریکا آقایان می دانند که دولت امریکا شاید بزرگترین دولت که از حیث اقتصاد و بودجه امروز در دنیا است همین دولت می تواند کسر بودجه داشته باشد چنانچه طی سال های متوالی و با متناوب در همین دو سال پیش دولت آمریکا بایک دست بسوی منابهی برد مواجه بود و این کسر بودجه فقط ناشی از این بود که برنامه های بزرگی داشت برای حفظ آزادی سیاسی در دنیا برای جلوگیری از بروز جنگ احتمالی و بالاخره برای حفظ حدود و نفوذ خودش و همچنین کمک ب دیگران برنامه سنگینی که داشت کسر بودجه بزرگی را بوجود آورده بود این کسر بودجه نباید همیشه از راه های دیگر جبران شود آنها این کسر بودجه را تنها از راهی جبران کردند که آنهم طریق قرضه ملی بود یعنی رئیس جمهور آمریکا بموجب اختیاراتی که از کنگره داشت بهت متوسل شد اگر نمی شد در آمریکا تورم پیدا می شد چون اگر دولت می پول برد و خرج کند تورم طبیعی است حتماً تورم پیدا می شود ولی آمد از راه قرضه ملی این مؤخرین اضافات را گرفته بود بیچاره از راه قرضه ملی جمع کرد نتیجه آنکه توانست قیمت ها را تقریباً ثابت نگاهدارد و از بالا رفتن حجم آن که اقتصاد آن مملکت را متزلزل میکند جلوگیری کند بنده در اینجا این مطلب را عرض میکنم که ما امروز در یک وضعی هستیم که می بایست مسأله قرضه ملی را مورد توجه قرار بدهیم چون دلیل اول این که باید اقدام عملی بکنیم که کسر بودجه دولت از راه صحیح و سالم تأمین شود صحیح ترین و سالم ترین راه مسأله قرضه از مردم است یعنی مردم خودشان بایند به دولت قرض بدهند و بگویند برای ما خرج کن و بعد هم پس بده دوم از این نظر که به ثبوت برسانیم که دولت نمیتواند اقتصاد مردم را بطوری جلب کند که اگر تقاضای قرضه کرد مردم بهش میدهند شاید امروز در ۸۰ درصد از مالک دنیا مسأله قرضه از مردم را عملی میکنند و مردم این اعتماد را بدولتشان دارند و دولت ها حتی در مواقع خیلی خیلی عادی از این قرضه استفاده میکنند تا برای روزهای قریب که احتیاج زیادی در این وضعی ما که امروز وضعمان

خیلی هادی است و احتیاجان خیلی معدود و بخوبی میتوانیم اعتماد مردم را از این جهت بدولت جلب کنیم چرا نکند؟ یعنی چرا مقدمات انجام قرضه ملی را فراهم نکنیم که اگر احساس کنیم امروز قدرت خرید رو با زیاد است به هر علتی از مال این را جلب کنیم بگنیم حتی این را به آقایان عرض کنم همین دولت آمریکا در همان سالی که کسر بودجه داشت میزان قرضه را بیشتر از کسر بودجه خودش بالا برد یعنی مقداری بیشتر قرض کرد و همه ساله این کار را میکنند و هر ساله اضافه بودجه را از این راه تحصیل میکنند برای اینکه اگر زمانی احتیاجی در حین اجرای بودجه ای پیش بیاید که به علت فرض فرمایند فراوانی زیاد و یا به علت کم شدن تقاضای کار ایجاد کند که خرج هایی شود بویک بولهای لازم شود دولت باید بتواند دست بسوی منابهی برد و بهترین راه قرضه ملی است ما باین دو دلیل باید مسأله قرضه ملی را امروز در مملکت مطرح کنیم البته بک مرتبه در زمان یک حکومتی کردند و نتیجه بسیار بدی گرفتند چون وضع فیر هادی بود و دولت نه در داخل و نه در خارج اعتبار نداشت (مهران - پس چرا نکرار میکنیم دوباره بکنیم؟) عرض کنم بنده هم به اندازه جناب عالی آقای مهران توجه دارم و عرض می کنم که مملکت خیلی نفهمیده و نسیبیده نیست آرزو دولت اعتبار نداشت چون نفتش صادر نمیشد بیک نیاز از خارج نتوانست اعتبار تحصیل کند و در داخل هم مواجه با کسر بودجه بود و بالاخره منجر شد به انتشار اسکناس به نوعی که آقایان بهتر از بنده میدانند در یک چنین وضعیتی هیچ وقت یک دینار مردم بدولت قرض نمیدهند ولی در وقتی که یک مملکتی که دولت نماینده آن مملکت است در خارج اعتبار داشته باشد و بودجه اش متعادل باشد و بتواند عمل کند در این موقع میشود مسأله قرضه را در مملکت عنوان کرد به دو منظور یکی جلب اعتماد برای روزی که احتیاج دولت بیشتر است ممکن است سال بعد دولت احتیاج داشته باشد که ۱۰ میلیارد بیشتر خرج کند برای بعضی از برنامه ها از کجا میتواند تحصیل کند؟ اگر از طریق دیگری که در اقتصاد مملکت اثر بد میگذازد به عقیده بنده دولت میبایست مقدمات استفاده از قرضه ملی را از حالا مطالعه کند در اول کار برای مبلغ کم بامدت محدود کوتاه حتی از مبلغ ده میلیون ریال شروع کند عمل کند و متدرجاً اعتماد مردم را در این باره جلب کند و این را به بعدی بالا ببرد که هر روز هر مقداری که احتیاج دارد بتواند اخذ کند البته یک روش کلی را باید اینجا متذکر بود و آن این است که مسأله اختلاف نرخ بهره که یک پروفیلم بزرگی است در این مملکت یعنی نرخ که متوسطش در بازار

صدی بیست است با آنچه که دولت امکان پرداختش را دارد این را بنده متوجه هستم اما دولت برای یک مصالح مهمتری برای ایجاد یک اعتماد بیشتری بین مردم میخواهد اینگونه مسأله دوازده نرخ قانونی خیلی کمتر ولی در حدود مبالغی که بانکها بانک دولتی در معاملات با دولت دارد در حدود آن میزان و یا کمی بیشتر برای مصالح بالاتری عمل کند و نتیجه بگیرد بنده عرض میکنم البته این امر مقدار زیادی بود و در این دیکری انجام شده همین واسی که در این مملکت برای تالف گرفته میشود و وامی که برای برق گرفته میشود وامی که برای آب گرفته میشود اینها خود یک نوع قرضه ملی است و بنده موقمی که از پشت همین تریبون باین قرضه ها موافقت میکنم با این فکر موافقت میکنم که به این ترتیب باید این پول گرفته شود و بعد مسترد شود این است که به بنده میخواستم این فکر را گفته باشم البته اگر این دولت صلاح بداند عمل خواهد کرد و مطالعه خواهد کرد و اگر صلاح نداند باز تذکر می دهم است که ما آنچه بنظر من رسیده داده ام عرض کردم همین دولت آمریکا در سال گذشته بهت بعضی سیاست های مالیاتی و بعضی محدودیت ها اقداماتی کرده پیش بینی هایی کرده که تقریباً در آمریکا مسأله تورم یک مسأله خیلی بی اهمیت در آمریکا تلقی میشود و حال اینکه همین مسأله در سال گذشته موضوعی بود که امروز دراز اقداماتی که شده این موضوع یک موضوع غیر مهمی تلقی میشود در دستگاه ها اقتصادی دولت بهت همین اقدامات و همین سیاست ها مالی و پولی توأم ما نمیتوانیم از این مسائل منفک باشیم و نمیتوانیم خیال کنیم چون شش سال پیش با بیست پیش زمان فلان حکومت کارگرفته شده ما هرگز نباید بکیم بخیر آن دولت با مقتضیات آن روزش این کار را نمیتوانست صحیح انجام بدهد ولی اگر خود ما دولتی داشته باشیم امروز که با مقتضیات خود می توانیم این کار را صحیح انجام بدهد چنانچه دارد حتماً خوب است دیگر اینجا از بهتم راجع بقدمه بودجه میگنم و بهتم را تمام میکنم چون همانطوریکه فرض کرده ام مقدمه بودجه حائز کمال اهمیت و توجه بوده و لازم بود این بحث کلی در اطرافش شود و این راه هم عرض کنم مقدمه بودجه از نظر نشان دادن هر چه ممکن است بهتر خیلی خوب تنظیم شده یعنی مقدمه ای که از طرف کمیسیون بودجه داده شده کمیسیون خیلی زحمت کشیده بنده هم عضو ناچیزش بودم و فیر از یکی دو جلسه اول که شرکت نمی کردم در قریب جلسات بود و زحمات زیادی کشیدند و کارهای دادند و گزارش جامع و مانعی است نسبت به آنچه گذر این بودجه است دانسته اند و لازم دانسته اند درباره مقدمه این تدابیرات داده شود اما

از مقدمه که بگذریم به بحث دوم مربوط است بنظر من آقایان میدانند همیشه ضمیمه بودجه چند تبصره است مقدارش کم و زیاد فرق می کند این تبصره ها بعضی بسیار بسیار اثر مهمی دارد یعنی نقیضاً ابتدا مضر یا مفید اثر دارد یعنی هر کدام از این تبصره ها بجای یک قانون کامل یعنی یک قانون خاص اجرا میشود و این قانونی دارد این است که اول تبصره ها لازم است عقاید گفته شود بنده از تبصره هایی که بنظر من بسیار مهم است باید اینجا تذکر می دهم باید تبصره تقسیم عواید نفت است آقایان اطلاع دارید که در بودجه امسال باید گفت نسبت بتقسیم عواید نفت تصمیم بهتری گرفته شده (صحیح است) یعنی برخلاف سال گذشته که نسبت بیشتری از عواید نفت صرف هزینه های جاری مملکت و هزینه های عمومی گردید یعنی نسبت بسال ما قبل نسبت کمتری را بدهد دستگاه برنامه های پروژه های عمرانی مملکت دانده امسال مبلغ بیشتری باین دستگاه اختصاص داده شده این مبلغ از سهم دولت بودجه عمومی برداشته شده این عمل خودش قابل تقدیر است قابل تعریف است و من امیدوارم که روزی برسد همانطوریکه عرض کردم از راه تعدیل محل خرج هایمان با آنچه برای برسیم که تمام عواید نفت ما اختصاص داده شود بکارهای فوق العاده مملکت یعنی کار و پروژه های بزرگی را در دست دارد چون در قریب این صورت پول نفت مقدارش هدر خواهد رفت و آن مقداری که هدر خواهد رفت تأثیر بدی دارد ولی در آن صورت یعنی در صورتی که تمام صرف کارهای تولیدی و عمرانی کنیم در آن صورت است که اثر دیگری دارد این است که این تصمیم دولت تصمیم صحیحی است و بنده آنرا تأیید می کنم و امیدوارم و لو بیخ درصد در هر سال بتوانیم حتی در ظرف ده سال ۸ سال ۷ سال این بقیه چهل و پنج درصد را هم اختصاص بدهیم بکارهای برنامه ای دیگر از تبصره ها یعنی دیگر نداریم چون آن تبصره مورد تأیید بود و این تبصره مورد استفاده از تبصره هایی که مورد افتاد است و بنظر بنده قبولش مضرت تبصره هایی است که برای تحصیل اجازه قرض از بانک ملی جزء این بودجه پیشنهاد شده است و بوجه تبصره جناب مبلغ ۸۹ میلیون تومان از مجاس اجازه وام خواسته شده که از بانک تحصیل میشود اینها عبارت است از آنچه که یکی یکی عرض می کنم البته آقایان می دانند از حیث راه خیلی عقب هستیم و راه از اساس اقتصادیات این مملکت است هیچ تردیدی ندارد بنده منتظم که وزارت راه هم با آنچه که امکان در اختیارش هست کار می کند البته راه پول می خواهد برای راه کار ده میلیون و بیست و پنج میلیون نیست و پول زیادی اگر شهرداری نخواهد این حقوق حقه

هم میخواهد و باید تحت یک برنامه هالی هم خرج شود اما این ضرورت موضوع و این اهمیت مطالب ما نمی تواند این اجازه را بدهد که ما با هم از طرفی هم رسالت تحصیل اعتبار بکنیم ضرورت کارهای راه سازی بجای خودش مسائل دیگر اقتصادی که به تبصره ها مربوط میشود بجای خودش در تبصره ۱ ۲۵ میلیون تومان برای راه سازی منظور شده خواسته اند هیچ تردیدی ندارد شهرداران احتیاج بیول دارد و شهرهای تحت بیست میلیون احتیاج بنظرات دارد شهرداری است و احتیاج بزیبائی و بهداشت و تأمین آن چه که ما محتاج مربوطه است اما این مطالب را هم بطور معترضه عرض کنیم که شهرداری تهران یکی از همان محله هایی است بنظر بنده احتیاج باصلاح زیاد دارد یعنی اگر اصلاح در این دستگاه صورت بگیرد گمان میکنم بتواند یک بودجه بزرگی را تأمین کند بودجه ای که گویا امسال در حدود ۱۲۰ میلیون تومان برایش پیش بینی کرده اند ولی متأسفانه این دستگاه وظیفه خودش را عمل نمی کند بنده یار سال یک مطلبی را اینجا مطرح کردم شاید ارسال بودجه پیش بنده تقریباً اطمینان هم داشت که نمیشود مدتی وظیفه ام بود و آن مربوط بود ببرق های اختصاصی و سه استفاده هایی که این اشخاص از مال دولت کرده اند و عوارض شهرداری را ندانند که تقسیم این آنچه از ارقامی که عرض کردم باید تقسیم و لی نشان دادم که این مؤسسات اولاً چقدر بدولت یعنی شهرداری در وصول این طلب خودش و عوارض خودش اهمال می کند ثالثاً چقدر این مؤسسات بهر اجحاف میکنند و برقی ضعیف به قیمت گران بر مردم میدهند منتهای فشار را هم بر مردم وارد می آورند کلام هم سر شهرداری میگذرانند و مال شهرداری را هم می خورند و یک نفر نیست که دنبال منفعت عمومی در شهرداری بلند شود و این کار را تقبی کند هر چه گفتیم گفتید به غلبه خیال داریم رسیدگی کنیم و فلان و بالاخره شنیدم که خیلی چیزها در آن منعکس است اخیراً شنیدم این پرونده سابق زیادی در شهرداری دارد بنده که شهرداری رفته ام ولی شنیدم که خیلی چیزها در آن منعکس است اخیراً شنیدم که موضوع از طرف دیوان کبیر تعقیب شد و سایر دستگاه های دیگر و گروه سازمان بازرسی شاهنشاهی مشغول رسیدگی باین کار هستند و من امیدوارم اشخاصی که در این کار متخلف بوده اند و شاهنشاهی که این ضرر را رسانده اند و از آنجا داده اند تعقیب شوند و حتماً هم هستند اینکار جزئی نیست و شاید الان بعد صحیحش یادم نیست ولی شاید سی میلیون تومان عوارض باشد موضوع یکصد و بیست هزار تومان نیست بنابراین اگر شهرداری نخواهد این حقوق حقه

خارجی می رود آنجا گلمی گذارد بدخل
می رود این جاده هم باید درست شود ولی بعد
از اینکه راه را هم می کشیم در اینجا یک
مطلب جدیدی بر می خورد و آن اینست که
مخارج لازم صحیح تحصیل بودجه اش از
راه صحیح و سالم آن هم صحیح و غیر از این
فقط هر فرضی از بانک ملی فقط است بانک
ملی در وضعی که دارد بانک ناشر اسکناس
است بانکی است که سهامش تمام متعلق بدولت
است بانکی است که رئیسش را دولت تعیین
می کند اگر چه در تمام این موارد هائیکه
بدولت اجازه داده شده و هرگز بانک ملی را
مکلف نمی کند ولی همه ما میدانیم که بانک
بعد از تحصیل این اجازه از طرف دولت
مکلف است یعنی هنوز سابقه ندارد که
رئیس بانک در مقابل این نوع تقاضای دولت
که می گذارد روی میزش بگوید پول ندارم
پس ما وقتی این اجازه را دادیم به معنای
واقعی، بانک ملی را مکلف کرده ایم به
دادن این فرض و این فرض همانطور که عرض
کردم از راه های بسیار بسیار نام صحیح تحصیل
درآمد است از راهی است که هدف ما را
متصرف می کند از راهی است که

قیمت ها ، اما قیمت کازوئیل
در درجه اول و قیمت بنزین در درجه دوم
اینها اثرات وابسته ای دارد قیمت حمل و نقل
را بالا می برد آن آفتابان خودتان میدانید
که هنوز این تبصره تصویب نشده قیمت راه
آهن را بالا برده اند خودتان برده اند
و تقصیر هم ندارید خرجش زیاد می شود
وقتی قرار شد کازوئیل ۷۵ ریال برود فرض
کنید به ۷۲ ریال یعنی یک رتبه در حدود
۳۰ درصد قیمت بالا برود بدین معنی است که این
گرانی باید منتقل شود چطور می تواند
انتظار داشته باشید که تغییر نکند این تاثیر
دارد این است که بنده از لحاظ مصالح اقتصادی
مملکت عقیده ندارم این کالاها گران شود
و طبیعتاً با این تبصره ما هم موافق نیستیم البته این
تذکره هم عرض کنم که علت اینکه کازوئیل
را در درجه اول گذاشتیم این است که تنها
در حمل و نقل نیست در ترانزپورت هم هست شما
بلکه مملکتی هستید که در راه نهضت کشاورزی
و صنعتی هستید شما کازوئیل را گران می کنید
بدین معنی است برای کسی که می خواهد از
تراکتور و بازاری ماشین کازوئیلی استفاده
کند این گرانی در خرج او تاثیر میکند
هیچ موجب نشود که فراهم نباشد قطعاً
دلسرد هم نباشد یکی هم توضیحی که داده
شده بود خواستم جوابی که بنظر می رسد
بدهم این است که به علت ارزانی قیمت کازوئیل
مصرف آن زیاد تر است خواستم عرض کنم
موضوع کازوئیل و بنزین یک مطلبی است که
خودش به تنهایی درست است که وجود دارد
اما موضوع خود دستگاه موتور و قیمت هم
تأثیر دارد شما اگر فرض کنید مردم اتومبیل
کازوئیل و ماشین کازوئیلی می خرند این
قیمت گران تر است اگر شما قیمت را بیاورید
بالا بطوریکه این اختلاف قیمت موتورهای
نزدیک شود آن اختلاف اصلی قیمت موتورهای
بنزینی و کازوئیلی که بجای خودش است
و تئوری می کند بنابراین یک تأثیر غیر مستقیم
در قیمت ها خواهد داشت البته یک تبصره ۱۱
هست که در آنجا قیمت نفت و بنزین اضافه
می شود برای دوم مصرف با وجود اینکه این
مهم از همان کالاهاست با وجود اینکه شاید
باز کم و بیش در حمل و نقل تأثیر کند ولی
به علت اینکه تأثیرش در حمل و نقل هم کمی
کمتر و در حمل و نقل خصوصی و
صاحبان اتومبیل ها بیشتر است و جهت این
که پولش هم نسبت به مصرف خوبی می رسد
مخالفتی ندارم و با وجود اینکه یکی از
کالاهای مصرفی گران می شود و هم نامشروعی
در این امر نمی بینم گویا ۲۶ میلیون
تومان پیش بینی این اضافه و وصولی است
شاید هم صحیح باشد و این را خیال داریم برای
دانشگاهها و سازمان خدمات شاهنشاهی
اختصاص بدهیم البته یک رقم ۲ میلیون تومان
هم است که در بودجه سال پیش و برای آسیب
دیدگان پیش بینی شده بود و امسال هم ممکن
است باشد ولی در موقع تنظیم بودجه این

پیش بینی نشده بود این توجه نشده بود
نتیجه این است که این ارقام افزوده بود
حال که این رقم هایدی منظور شده ولی
۲۶ میلیون ریال در آمد مورد توجه قرار
گرفته گویا ۲۶ میلیون تومان هم به آن سازمان
می دهند کلازم دارد و بقیه اش هم تقسیم
می شود بین این دوسه مؤسسه ای که گفته ام
دو تا هم لازم است باید کرمک شود البته
تبصره ها متعدد است و ایرادات کوچکی
ممکن است بعضی از آنها باشد که در موقع
بحث مربوط به مسائل کلی مملکت و مربوط
باقتصاد مملکت و مربوط بودجه مملکت
معارض خواهد شد و بنظر من دیگر جان ندارد
که وارد بحث در آن تبصره ها که اهمیت
حکمتی دارند بشویم یک تبصره مهمی
که بنظر بنده در بودجه قابل کمال توجه
است تبصره ای است که از پارسل وارد بودجه
شد و آن تبصره تبصره ای است که حق
در حمل و نقل نیست در ترانزپورت هم هست شما
بلکه مملکتی هستید که در راه نهضت کشاورزی
و صنعتی هستید شما کازوئیل را گران می کنید
بدین معنی است برای کسی که می خواهد از
تراکتور و بازاری ماشین کازوئیلی استفاده
کند این گرانی در خرج او تاثیر میکند
هیچ موجب نشود که فراهم نباشد قطعاً
دلسرد هم نباشد یکی هم توضیحی که داده
شده بود خواستم جوابی که بنظر می رسد
بدهم این است که به علت ارزانی قیمت کازوئیل
مصرف آن زیاد تر است خواستم عرض کنم
موضوع کازوئیل و بنزین یک مطلبی است که
خودش به تنهایی درست است که وجود دارد
اما موضوع خود دستگاه موتور و قیمت هم
تأثیر دارد شما اگر فرض کنید مردم اتومبیل
کازوئیل و ماشین کازوئیلی می خرند این
قیمت گران تر است اگر شما قیمت را بیاورید
بالا بطوریکه این اختلاف قیمت موتورهای
نزدیک شود آن اختلاف اصلی قیمت موتورهای
بنزینی و کازوئیلی که بجای خودش است
و تئوری می کند بنابراین یک تأثیر غیر مستقیم
در قیمت ها خواهد داشت البته یک تبصره ۱۱
هست که در آنجا قیمت نفت و بنزین اضافه
می شود برای دوم مصرف با وجود اینکه این
مهم از همان کالاهاست با وجود اینکه شاید
باز کم و بیش در حمل و نقل تأثیر کند ولی
به علت اینکه تأثیرش در حمل و نقل هم کمی
کمتر و در حمل و نقل خصوصی و
صاحبان اتومبیل ها بیشتر است و جهت این
که پولش هم نسبت به مصرف خوبی می رسد
مخالفتی ندارم و با وجود اینکه یکی از
کالاهای مصرفی گران می شود و هم نامشروعی
در این امر نمی بینم گویا ۲۶ میلیون
تومان پیش بینی این اضافه و وصولی است
شاید هم صحیح باشد و این را خیال داریم برای
دانشگاهها و سازمان خدمات شاهنشاهی
اختصاص بدهیم البته یک رقم ۲ میلیون تومان
هم است که در بودجه سال پیش و برای آسیب
دیدگان پیش بینی شده بود و امسال هم ممکن
است باشد ولی در موقع تنظیم بودجه این

ارزشی ندارد بنده در کمیسیون بودجه
مأمور بودم که چندتا از بودجه وزارتخانه ها
را رسیدگی کنم چون از طرف کمیسیون
بودجه سو کمیسیون های تشکیل شده بود به
آقایان وزرای مربوطه که وزیر آبرود
وزارت کشاورزی و شهربانی بود آبرود
آنها گفتم رسیدگی می کنم مودی ندارد فرض
کنیم که من بشما بگویم در قسمت الف فصل
۴ بنده با ماده ۳۳ خریدارانی ۳۴۰۰۰ ریال
ریال مغایرت شما هیچ احتیاجی به استدلال
ندارد خواهید گفت که شما بودجه کل را
دارید تصویب کنید این ۳۴۰۰۰ ریال
را از این ماده ۳۳ در آبرود بگذارید به ماده ای
می خواهید و این بهترین حرفی است که
می توانید بزنید بنده هم از ماده ۳۳ می گذارم
نوی ماده ۳۰ عصری آقای وزیر تشریف
می برند و موافقت می کنند از وزارت دارایی
که این مبلغ از ماده ۳۰ برود به ماده ۳۳
که می خواستند پس این تبصره که حق این
نظارت را از کمیسیون بودجه گرفتند
بود که پارسل هم عرض کردم و توضیح
مختصری دادم چون این لایحه تقریباً بودجه
شده بود این جزئیات ضمیمه بود و نتیجه ای
نداشت توضیح بدهم ولی امروز چون این
جزئیات ضمیمه است اینجا نتیجه بیشتری
دارد بنده خیلی زود از بحث در تبصره ها
می گذرم و قسمت اساسی بودجه یعنی ارقام
و اقلامش می رسم و در آنجا این نظرات را به
عرض آقایان می رسانم پس ملاحظه فرمودید
این تعداد از تبصره ها که اثر قطعی حیاتی
مستقیم پیوسته در بودجه مملکت و در اقتصاد
آنها ۱ ماده ۱ است و مثلاً نوشته است حقوق
این را می توانید بنده ۲ ماده ۲۰ پیرید که
چیز دیگری است البته مادام که این بودجه
این اجازه در اختیار مجلس بود
رسیدگی بنفریخ بودجه و جز بودجه و اقلام
بودجه بسیار مفید بود و اگر در آن موقع
لایحه بودجه ای ضمیمه جزئیات تقدیم مجلس
میشد خیلی از نظرات تصویب و از نظر رسیدگی و از
نظر قانونگذاری و از نظر بودجه و از نظر
راه نامی دولت خیلی حائز اهمیت بود ولی در سال
گذشته این ماده یعنی این تبصره آمد و در
تبصره های بودجه وارد شد که انتقال از ماده ای
بماده ای با موافقت وزارت دارایی ممکن
است یعنی چه یعنی شما بگوید برای این
رقمی وقتی تصویب می کنید در این بودجه
می گوید این رقم را برای این کار آن عدد
برای آن کار این برای این ماده و آن برای
آن ماده ولی همان روز وزارت دارایی میتواند
موافقت کند که تمام این رقم را از ماده ۱ بردارد
بگذارد به ماده ۳۰ خوب در این صورت چه
نتیجه ای دارد که شما این رسیدگی را کرده
باشید و این وقت خودتان رانگ کرده باشید
پس در این صورت این بودجه تصویب می
شود بودجه است و ما را با اقلام جز این بودجه
وارد می کند از نظر رسیدگی و تصویب هیچ

جواب داده شود این بود که چرا مخارج
بودجه را از هم تفکیک نکردیم مانفیک
کردیم ولی آوردنش در بودجه مقدور بود
حالا یک نسخه این جا موجود است که بنده
تقدیم می کنم البته این نسخه بود ما چندین
نسخه تهیه کردیم ولی تمام فصول را در عرض
و حق یعنی اصل یادش را تمام اقلام یادش را
در هر وزارتخانه ای از هر طرف هم از عرض هم
از حق معلوم کردیم و در عبارت دولت مطرح
کردیم و همه هم بگویی بودجه آوردیم
ولی آن جلسه متأسفانه شانس یافتند
حالا است اگر خواستید مطالعه فرمائید می بینم
حضورتان

بودجه و قوانین استفاده کنیم بودجه مفیدی باشد
انفاقاً یک سیستم دیگری هم در بودجه نویسی
هست آن سیستم خیلی سیستم خوبی است
این بودجه به مدارا اینکه از این طرف فصول
معین می شود از آن طرف این بودجه را چهار
قسمت تعیین کرده برای اینکه درست بچشم
می خورد و دیده می شود در یک قسمت این
فصل مربوط به مخارج اداری عمومی کشور
یعنی وقتی شما بودجه را نگاه می کنید
می بینید که چند در صد بودجه نان
برای مخارج اداری است و چند درصد آن
بکارهای تولیدی و یک قسمت مربوط است
بخدمات اجتماعی مثل پلیس و ژوستیس که
در یک فصل است و ششمی دانید چند درصد برای
اینکار بودجه دار یک یکی هم برای وزارت
چنگ است آنوقت می رسید بکارهای
اجتماعی می بینید که این را چند قسمت
تقسیم کرده اند به حال نمی توانیم تقریباً
استنباط کنیم که چه میزان بودجه برای چه
کارهایی صرف شده است دقیق در اطراف این
بودجه خیلی بعید و مشکل است منظور من
جناب آقای وزیر دارایی این نیست که اگر
شما ناچار و ابرار راهی می کنید و حساب
دخل و خرج خودتان را متعکس می
کنید این را اطلاع نداشته باشید و بنده
از وجود آن اطلاع نداشته باشم ولی تصدیق
می فرمایم که با این طرز امکان رسیدگی
باین حساب فقط برای دستگاه مأمورین
مقدور است و حال آنکه اگر شما همین
حساب را که اینجا آورده بودید همان صورتی
که اینجا اظهار فرمودید آنها را متعکس
بکنید در جایی که خیلی راحت است تعیین
می توانید مجموعه آنها را بیاورید در آخر
هر بودجه و مجموعه کلاس را در آخر بودجه
کل و از آنجا خیلی بسادگی و راحتی
رقم بدهید که در این قسمت چقدر خرج
می شود برای این قسمت چقدر خرج می
شود شما این بودجه ای که تهیه کرده اید
بدست آقایان نمایندگان و یا معجوبات
گذاشته اید چطور امکان دارد که دانسته
شود که این ارقام چطور خرج می شود
مگر آنکه یک کسی بنشیند و آن مواد را
جمع بزند یا آن ورقه در دستگاه مراجعه
بکنند و این طبعاً عملی است و حال آنکه اگر
منظور من رانجه فرموده و اگر قبول کنید
که این منظور صحیح است طبعاً کارهای است که
این منظور تأمین می شود این جواب لازم
سریع که در اینجا دادند هیچ فایده کننده
نبود تقریباً مربوط به مطالب من هم نبود
بعث بنده در ارقام بودجه شروع می شود
یک چیزی را قیلا عرض بکنم که این بودجه
از نظر چشمش و همچنین از نظر کسریش
غیر از این مبلغی که در اینجا ذکر شده
بنظر می رسد که مبالغ دیگری هم با آن
اضافه می شود و آن عبارتست از ارقامی
که با صورت فرض و با صورت دیگری

انتظار دارید که برسید بداشتن راه خوب
وراء صحیح این يك تذکره مقابله ای بود
برای اینکه آقایان توجه فرمایند در بودجه
امسال البته رقم بیشتر شده و همانطور که
عرض کردم اغلب بیشتر و خوشبختانه غیر از
آنچه که در مورد دستگاه های عمرانی ما
سرمايه اش زیاد شده قسمت عمده این بودجه
بفرهنگ زیاد شده و این از اقدامات اساسی
است و نشان میدهد که شاه شامانها چه حد
بمسئله فرهنگ توجه دارند که يك تلم ۵۰ میلیون
تومان از يك اختلاف کوچک بفرهنگ آنها
کم می شود و باز هم کم داریم خیلی هم کم
داریم ولی من شخصاً عقیده ندارم و گمان می کنم
که اگر ما بخوایم فرهنگ و همچنین بهداشت
را از بودجه عمومی تأمین بکنیم باین زودها
بآن برسیم (صحیح است) با سستی راه دیگری
بباید کرد باید وسیله دیگری برای تحصیل
درآمد پیدا کرد مردم را در کار سهمیم
کرد و واداشت اما بودجه مملکتی بودجه
زیاد برای يك مملکتی قابل استفاده نیست
چون بودجه اهم از اینکه متضمن کار
تولیدی باشد یا متضمن کار اجتماعی باشد
یا متضمن کاری باشد که مملکت را حفظ
بکند اگر صحیح باشد یعنی اگر پولش درست
تقسیم بشود و درست خرج بشود ضرری
ندارد البته آقایان تصدیق می فرمائید که
بودجه ما نسبت به درآمد فعلی مان زیاد
است هلت زیادیش بنظر بنده دخالت
زیادی دولت در کارها است اگر دولت تمام
فرهنگ و بهداشت را اداره کند مجبور است
بناشد و خریدهای پولی و تومان روی فرهنگش
بگذارد و قسمت های دیگری هم بیاورد و است
عرض کردم در آمد ملی ما نسبت به بودجه مان
در حدود سال گذشته در حدود دو هزار و
چهار صد و پنجاه میلیون دلار درآمد ملی
داشتیم که میشود نزدیک بدویست میلیارد
ریال و این درآمد حدس زده میشود که
نزدیک دو هزار و سیصد میلیون دلار باشد و
اولاً اینها عرض کنم آقایان یعنی حدسی
که زده می شود با يك حساب نسبتاً انحصاری
است که کرده اند و پیش بینی است که برای
ایشان میشود این راه عرض کنم آقایان سرمت
درآمد ایران و زیاد شدنش خیلی مطلب
مهمی است یعنی ما تقریباً از هفت سال
پیش با بنظر درآمد ملی مان دو برابر
شده و شاید جزء ممالکی باشیم که بسیار
بسیار صحیح در این باب پیش می رود و آنچه
من در این باب مقایسه کردم ممالک دیگری
رایدا نکردم از ممالکی که هنوز توسعه
کامل اقتصادی پیدا کرده اند که با این سرعت
اضافه شود البته زیاد شدن درآمد ملی معادل
کار و سرمايه و امنیت است و این را عرض
بکنم که ما خیلی امیدواریم و خیلی خوش
بین هستیم که این درآمد در سال های بعد با
سرمت بیشتری پیش برود و خیلی بالا باشد
آقایان اطلاع دارند که شخص رئیس مملکت

لایحه رئیس - آقای دکتر جهانشاهی
دکتر جهانشاهی - قبل از این که
بقیه هر ایضاً بپردازم از آقایان معترزم تشکر
می کنم از توجه و عنايتی که فرمودند و دوستی
که تحمل کردند و بعد يك جواب کوچکی
بجناب آقای وزیر دارایی عرض کنم که خیلی
بناظر من جمله کردند در پاسخ یکی از مطالب
و آن اینست که گمان می کنم که ضمن سخنرانی
مطالب دیگری بود کلازم بود جواب داده
شود و فکر می کنم که الان مطلبی که بنظر
ایشان رسید و حاضر جواب تراز همه باشد مطلب
بود و من گمان می کنم اگر يك کمی توجه
کرده باشند بر می خورند باینکه این ورقه
بزرگ و طومار ماندگی که صحیح ارائه شد
منظور من نبود منظور من چیز دیگری بود
که حالا يك قسمت از مطالبی را که پارسل
گفتم و ایشان وزیر گمرکات بود البته حق
هم داشتند توجه نکنند چون وزیر دارایی وقت
نبودند و روی سخن با ایشان نبود تکرار
می کنم و بعد منظور اساسی خودم را از
این مطلب عرض می کنم گفتیم که بودجه ای
اخیراً هندوستان تهیه کرده است برای سال
۵۸-۵۷ بنده از فرم این بودجه جناب آقای
ناصر خیلی خوش آمد و امیدوارم جناب عالی
دستور بدهید بگیرند و مطالعه بکنند و در
حدود امکان استفاده بکنند بنده يك مختصری
از این بودجه را یادداشت کردم این بودجه
راشش قسمت کرده اند يك قسمت حساب
مربوط به ملیات جاری يك قسمت حساب
مربوط به ملیات بازرگانی و آنچه حساب
مربوط باین ملیات است يك قسمت به املاک
راجح و سوابق های پولی دولت قروض و
دیون و بالاخره قسمت ششم خلاصه این
پنج قسمت است برای اینکه وقتی نگاه می
کنند ببینند و اعداد این بودجه هم می بگردند
چه می کنند ؟ من گمان می کنم اگر از این

لایحه رئیس - آقای دکتر جهانشاهی
دکتر جهانشاهی - قبل از این که
بقیه هر ایضاً بپردازم از آقایان معترزم تشکر
می کنم از توجه و عنايتی که فرمودند و دوستی
که تحمل کردند و بعد يك جواب کوچکی
بجناب آقای وزیر دارایی عرض کنم که خیلی
بناظر من جمله کردند در پاسخ یکی از مطالب
و آن اینست که گمان می کنم که ضمن سخنرانی
مطالب دیگری بود کلازم بود جواب داده
شود و فکر می کنم که الان مطلبی که بنظر
ایشان رسید و حاضر جواب تراز همه باشد مطلب
بود و من گمان می کنم اگر يك کمی توجه
کرده باشند بر می خورند باینکه این ورقه
بزرگ و طومار ماندگی که صحیح ارائه شد
منظور من نبود منظور من چیز دیگری بود
که حالا يك قسمت از مطالبی را که پارسل
گفتم و ایشان وزیر گمرکات بود البته حق
هم داشتند توجه نکنند چون وزیر دارایی وقت
نبودند و روی سخن با ایشان نبود تکرار
می کنم و بعد منظور اساسی خودم را از
این مطلب عرض می کنم گفتیم که بودجه ای
اخیراً هندوستان تهیه کرده است برای سال
۵۸-۵۷ بنده از فرم این بودجه جناب آقای
ناصر خیلی خوش آمد و امیدوارم جناب عالی
دستور بدهید بگیرند و مطالعه بکنند و در
حدود امکان استفاده بکنند بنده يك مختصری
از این بودجه را یادداشت کردم این بودجه
راشش قسمت کرده اند يك قسمت حساب
مربوط به ملیات جاری يك قسمت حساب
مربوط به ملیات بازرگانی و آنچه حساب
مربوط باین ملیات است يك قسمت به املاک
راجح و سوابق های پولی دولت قروض و
دیون و بالاخره قسمت ششم خلاصه این
پنج قسمت است برای اینکه وقتی نگاه می
کنند ببینند و اعداد این بودجه هم می بگردند
چه می کنند ؟ من گمان می کنم اگر از این

دانشگاهها و سازمان خدمات شاهنشاهی
اختصاص بدهیم البته یک رقم ۲ میلیون تومان
هم است که در بودجه سال پیش و برای آسیب
دیدگان پیش بینی شده بود و امسال هم ممکن
است باشد ولی در موقع تنظیم بودجه این
ارزشی ندارد بنده در کمیسیون بودجه
مأمور بودم که چندتا از بودجه وزارتخانه ها
را رسیدگی کنم چون از طرف کمیسیون
بودجه سو کمیسیون های تشکیل شده بود به
آقایان وزرای مربوطه که وزیر آبرود
وزارت کشاورزی و شهربانی بود آبرود
آنها گفتم رسیدگی می کنم مودی ندارد فرض
کنیم که من بشما بگویم در قسمت الف فصل
۴ بنده با ماده ۳۳ خریدارانی ۳۴۰۰۰ ریال
ریال مغایرت شما هیچ احتیاجی به استدلال
ندارد خواهید گفت که شما بودجه کل را
دارید تصویب کنید این ۳۴۰۰۰ ریال
را از این ماده ۳۳ در آبرود بگذارید به ماده ای
می خواهید و این بهترین حرفی است که
می توانید بزنید بنده هم از ماده ۳۳ می گذارم
نوی ماده ۳۰ عصری آقای وزیر تشریف
می برند و موافقت می کنند از وزارت دارایی
که این مبلغ از ماده ۳۰ برود به ماده ۳۳
که می خواستند پس این تبصره که حق این
نظارت را از کمیسیون بودجه گرفتند
بود که پارسل هم عرض کردم و توضیح
مختصری دادم چون این لایحه تقریباً بودجه
شده بود این جزئیات ضمیمه بود و نتیجه ای
نداشت توضیح بدهم ولی امروز چون این
جزئیات ضمیمه است اینجا نتیجه بیشتری
دارد بنده خیلی زود از بحث در تبصره ها
می گذرم و قسمت اساسی بودجه یعنی ارقام
و اقلامش می رسم و در آنجا این نظرات را به
عرض آقایان می رسانم پس ملاحظه فرمودید
این تعداد از تبصره ها که اثر قطعی حیاتی
مستقیم پیوسته در بودجه مملکت و در اقتصاد
آنها ۱ ماده ۱ است و مثلاً نوشته است حقوق
این را می توانید بنده ۲ ماده ۲۰ پیرید که
چیز دیگری است البته مادام که این بودجه
این اجازه در اختیار مجلس بود
رسیدگی بنفریخ بودجه و جز بودجه و اقلام
بودجه بسیار مفید بود و اگر در آن موقع
لایحه بودجه ای ضمیمه جزئیات تقدیم مجلس
میشد خیلی از نظرات تصویب و از نظر رسیدگی و از
نظر قانونگذاری و از نظر بودجه و از نظر
راه نامی دولت خیلی حائز اهمیت بود ولی در سال
گذشته این ماده یعنی این تبصره آمد و در
تبصره های بودجه وارد شد که انتقال از ماده ای
بماده ای با موافقت وزارت دارایی ممکن
است یعنی چه یعنی شما بگوید برای این
رقمی وقتی تصویب می کنید در این بودجه
می گوید این رقم را برای این کار آن عدد
برای آن کار این برای این ماده و آن برای
آن ماده ولی همان روز وزارت دارایی میتواند
موافقت کند که تمام این رقم را از ماده ۱ بردارد
بگذارد به ماده ۳۰ خوب در این صورت چه
نتیجه ای دارد که شما این رسیدگی را کرده
باشید و این وقت خودتان رانگ کرده باشید
پس در این صورت این بودجه تصویب می
شود بودجه است و ما را با اقلام جز این بودجه
وارد می کند از نظر رسیدگی و تصویب هیچ

نچه کوهی بیاید بیرون ولی دیدند یک موش آمد بیرون و بنده دیدم که مطالب و تقدمات آقای دکتر جهانشاهی مطابق است با همین مثالی که عرض کردم هر چه از صبح تا بحال نشستم و گوش دادم فیرا تا بید و تریف از بودجه ما چیز دیگری نشنیدیم فرمودند بنزین را میگیرند زندگی گران میشود ولی از یک طرف بد نیست و سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی هم خیلی خدمت کرده و از این مثلها زیاد زدند و همه اش تا بید کار دولت بود فقط در آن آخرش یک مطلبی فرمودند که حزب مردم باین بودجه رأی ندهد برای اینکه تشخیص داده است که این دولت نمی تواند باینواسته است منویات اعلیحضرت همایون شاهنشاهی را آنطور می بیند که میبایست انجام بدهد بنده هیچ ارتباطی ندیدم باینکه ایشان و فراگسیونشان به بودجه ما رأی ندهند و علت را ذکر بکنند که دولت نتوانسته است منویات اعلیحضرت همایون را انجام بدهد دلیل اینکه بنده اینجا خدمت آقایان هستم و وزرای من انجام وظیفه میکنند دلیل اول و آخر و وسطش عبارت از این است که ما مورد تأیید دو هزار درصد بندگان اعلیحضرت همایون شاهنشاهی هستیم (صحیح است) و اگر مورد تأیید نبودیم حتما اینجا خدمت آقایان بودیم این را باید آقایان مسلم بدانید و بفرموده اعلیحضرت همایونی که چندین مرتبه فرمودند هر موقتی که فرصتی شده است ما را مفتخر فرموده اند و از خدمات ناچیز ما قدر دانی فرموده اند این است که کرا را فرموده اند و روزی نیست که تأیید نفرمایند و بنده هم کرا را در پشت این تریبون گفتم آنطور که مامی خواستیم نتوانستیم هزار دلیل هم دارد ممکنات و مقدرات بیش از

این اجازه بدهد و قوای جسمانیان هم بیش از این اجازه نمی دهد که ما در روز ۱۶ تا ۱۷ ساعت کار بکنیم و در آنجا درده کوره ها و نقاط دور دست این مملکت باشیم و حتما هم برای تفریح هم برویم و صبح تا غروب هم سعی می کنیم که یک خدمتی به مردم بکنیم هیچ انتظار پاداشی هم از آقای دکتر جهانشاهی نداریم ما حسابان اول باشد است برای اینکه بعدها مؤمن و معتقد هستیم و هر چه را که خدا بخواند همان خواهد شد چه آقای دکتر جهانشاهی بخواهند و چه نخواهند چه من بخوام و چه نخواهم همان است و پس این از نقطه نظر مننویت و کلی از نقطه نظر مملکت هم هر چه اراده ذات شاهانه است همان و همان خواهد شد و ما هم مجری او امر مطاع ایشان هستیم و اگر که استنباط آقایان نمایندگان حزب ملیون هم در مجلس همین است که ما نتوانسته ایم منویات ذات شاهانه را انجام بدهیم وظیفه ملی و مملکتی شما آقایان همه این است که به برای بدهید (نمایندگان - اینطور نیست اگر غیر از این میدانم که اینطور نیست اگر غیر از این بود بنده اینجا نبودم و نمیتوانستم بیایم همین که اینجا هستم میدانم که خلافتش است لذا اینطور نتیجه گرفتن که ما رأی ندهیم برای اینکه فلان این درست نیست بفرمائید که مایک حزب متشکل قوی هستیم در مملکت و همه مردم هم بامؤمن هستند یک مرامنامه و اساسنامه ای داریم این دولت نمیتواند مجری نظرات ما باشد از این جهت بآن رأی ندهیم صدر و صد حرفتان صحیح است و بنده در مقابل یک چنین استدلالی سر تعظیم فرود می آورم ولی بنده خیال نمیکنم که جناب عالی و کیل بندگان اعلیحضرت همایون شاهنشاهی باشید که در مجلس شورای ملی چنین فرمایشی بکنید به شهادت همه آقایان و مخصوصا شهادت

دبیر کل حزب که افتخار شرکت کابینه را هم دارد بنده در امور مملکتی هیچوقت افراض شخصی ام را بکار نمیبرم (صحیح است) و بارها شده است که اشخاص بعضی با اسحق من را تنقید کرده اند بخیال خودشان بامن دشمن بوده اند اگر توانستم بآنها کمک کردم برای اینکه بآنها بفرمایم که من نظرم خیلی بالاتر از این حرفها است خیلی بالاتر می کنند و اینکه گفتیم شهادت دبیر کل حزب برای اینکه این دبیر حزب از بنده صد درصد کلام منداست که چرا در حدود وسائلی که مشروع است دولت حزب ملیون را کمک و مساعدت نمیکنند (صحیح است) و این امری است که مورد تأیید بندگان اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بود روزی که ارباب جراید و وابسته به حزب ملیون افتخار شرفیابی داشته اند اعلیحضرت همایونی فرمودند من می دانم که دولت به بودجه من الوجوه قوای خودشان را برای تأیید حزب ملیون بکار نمیبرد (صحیح است) و این یکی از افتخارات بنده است برای اینکه عدالت را صد درصد تا آن حدی که بتوانم عمل بکنم و اگر حزب ملیون توانست بدون کمک و مساعدت دولت افکار عمومی را بخودش جلب بکنند آنوقت آنها افراد لایقی هستند و الا اگر بنا باشد که دولت کمک بکنند این را نه صددم میتوانست انجام بدهد من بآنها هیچ کمک نمیکنم ولی آنها نشان دادند که واقعا اشخاص لایقی هستند و شخصیت خودشان را در مملکت نشان دادند و همه آنها را تأیید می کنند (احسن است) اینجا آقای وزیر دارائی مطالبی اظهار داشتند که من هیچوقت به هیچکدام این آقایان وزرائی که اینجا نشسته اند دستور ندادم که فلان شخص چون وابسته بآن

حزب است و کار نگارش را به او بکنند این حرف صد درصد صحیح است و برای بنده علی السویه است که رئیس کل بودجه وزارت دارائی از حزب ملیون باشد یا حزب مردم اگر کارش را کرد وظیفه اش را انجام داد ولو اینکه از نظر سیاسی با ما مخالف باشد ولی همینقدر که وظیفه ملی و مملکتی اش را انجام داد سر کارش باقی خواهد ماند و اگر کارش را نکرد ولو اینکه از حزب ملیون باشد جایش حتما قوی خواهد بود نه پشت برادرانه و از این جهت هم از آقای وزیر دارائی خواهش می کنم که به بودجه من الوجوه باین تذکراتی که آقایان دادند که شما بودجه تا سالانی دارید و این بودجه را هم اتفاقا دولت از افراد حزب مردم بشمار کمک و مساعدت کرده اند این است که نظر من خیلی بلند و بالاتر از این است و نظر جناب عالی هم بالاتر از این است آنها را سر کارشان ایفاء بکنند و بگذارند وظیفه خودشان را انجام بدهند و اگر هم ایرادی آقای دکتر جهانشاهی دارند اینها را در حزب بگویند که بابا این چه بودجه ای بود که نوشتید و آبروی ما را بردید و ما مجبور شدیم خودمان ایراد بگیریم (احسن است)

۹- تعیین موقع دستور جلسه بعد ختم جلسه
 نایب رئیس - جلسه را ختم میکنیم جلسه آینده فردا ساعت ۹ صبح خواهد بود دستور جلسه لایحه بودجه (مجلس هفت ساعت و ده دقیقه بعد از ظهر ختم شد)
 نایب رئیس مجلس شورای ملی
 عماد قریبی